Incisivosaurus

Incisivosaurus – rodzaj niewielkiego teropoda z grupy owiraptorozaurów. Żył we wczesnej kredzie na terenie dzisiejszych Chin. Holotyp odkryto w najniższej warstwie dolnokredowej formacji Yixian na zachodzie prowincji Liaoning. Mierząca około 10 cm długości czaszka *Incisivosaurus* była niska, a w szczękach znajdowały się zęby. Dwa przednie zęby premaksillarne były znacznie powiększone i przypominały siekacze gryzoni, zaś zęby policzkowe niewielkie i liściokształtne. Uzębienie *Incisivosaurus gauthieri* jest poznane najlepiej spośród wszystkich owiraptorozaurów. Budowa zębów sugeruje, że dinozaur ten był roślinożerny. Według przeprowadzonej przez Xu Xinga i współpracowników analizy filogenetycznej *Incisivosaurus* jest owiraptorozaurem bardziej bazalnym niż *Caudipteryx* i Oviraptoridae[1]. Cechami odróżniającymi *Incisivosaurus* od innych owiraptorozaurów był pysk dłuższy niż połowa całej czaszki, smukła żuchwa z dużym oknem oraz obecność dużych, spłaszczonych przednich zębów. Występowanie zębów potwierdza bazalną pozycję *Incisivosaurus* wśród innych owiraptorozaurów, gdyż bardziej zaawansowani przedstawiciele tej grupy byli bezzębni[2].

Incisivosaurus
Okres istnienia: 125 mln lat temu
PreЄЄ O S D C P T J K Pg N Q
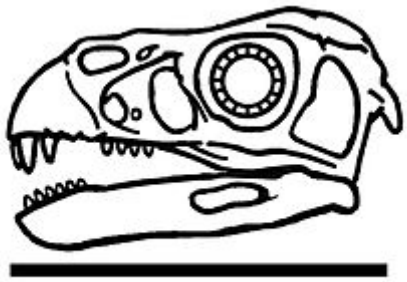
12 cm (ca 4.7 inches)
Systematyka
Domena: eukarionty
Królestwo: zwierzęta
Typ: strunowce
Podtyp: kręgowce
Gromada: zauropsydy
Podgromada: diapsydy
Nadrząd: dinozaury
Rząd: dinozaury gadziomiedniczne
Podrząd: teropody
Infrarząd: tetanury
(bez rangi): celurozaury
Nadrodzina: owiraptorozaury
Rodzaj: ***Incisivosaurus*** Xu, Cheng Wang & Chang, 2002
Gatunki
I. gauthieri Xu *et al.*, 2002

W 2010 roku Xu Xing i współpracownicy opisali skamieniałości dwóch juwenilnych osobników z bardzo dobrze zachowanymi piórami; osobniki te pierwotnie zostały zaliczone do rodzaju *Similicaudipteryx*[3], jednak w późniejszej publikacji Xu (2020) przeniósł je do rodzaju *Incisivosaurus*[4]. U młodszego z nich proksymalne części sterówek i lotek przypominały wstążkę, podczas gdy u osobnika starszego, bliskiego osiągnięcia dorosłości, były już piórami ostatecznymi. Znaczące zmiany morfologiczne piór podczas ontogenezy powszechnie występują u współczesnych ptaków, jednak schemat obecny u *Incisivosaurus* nie jest u nich znany[3]. Richard Prum nie zgodził się z interpretacją Xu i in. i zasugerował, że pióra obu osobników są w rzeczywistości niemal identyczne, lecz u młodszego zwierzęcia zachowały się w przejściowym stadium rozwoju, podczas wyłaniania się dystalnej części chorągiewki z pochwy pióra[5]. Xu *et al.* ponownie wsparli swoją teorię, przyznając jednak, że odnalezienie skamieniałości kolejnych młodych osobników z normalnymi piórami lotnymi wesprze teorię Pruma[6].

Nazwa rodzajowa *Incisivosaurus* odnosi się do dużych przednich zębów dinozaura, przypominających powiększone siekacze gryzoni, zaś epitet gatunkowy gatunku typowego, *gauthieri*, honoruje Jacques'a Gauthiera, amerykańskiego paleontologa i zoologa, pioniera kladystyki[1].

Przypisy

1. Xu Xing, Cheng Yen-Nien, Wang Xiao-Lin, Chang Chun-Hsiang. *An unusual oviraptorosaurian dinosaur from China*. „Nature". 419, s. 291–293, 2002. DOI: 10.1038/nature00966 (https://doi.org/10.1038/nature00966) (ang.).
2. Halszka Osmólska, Philip J. Currie, Rinchen Barsbold: Oviraptorosauria. W: David B. Weishampel, Peter Dodson, Halszka Osmólska (red.): *The Dinosauria*. Wyd. drugie. Berkeley: University of California Press, 2004, s. 165–183. ISBN 0-520-24209-2.
3. Xu Xing, Zheng Xiaoting, You Hailu. *Exceptional dinosaur fossils show ontogenetic development of early feathers*. „Nature". 464, s. 1338–1341, 2010. DOI: 10.1038/nature08965 (https://doi.org/10.1038/nature08965) (ang.).
4. Xu Xing: Filamentous integuments in nonavialan theropods and their kin: advances and future perspectives for understanding the evolution of feathers. W: Christian Foth i Oliver W. M. Rauhut (red.): *The evolution of feathers*. Springer, 2020, s. 67–78. DOI: 10.1007/978-3-030-27223-4_5 (https://doi.org/10.1007/978-3-030-27223-4_5). ISBN 978-3-030-27222-7.
5. Richard O. Prum. *Moulting tail feathers in a juvenile oviraptorisaur*. „Nature". 468, s. E1, 2010. DOI: 10.1038/nature09480 (https://doi.org/10.1038/nature09480) (ang.).
6. Xu Xing, Zheng Xiaoting, You Hailu. *Xu* et al. *reply*. „Nature". 468, s. E2, 2010. DOI: 10.1038/nature09481 (https://doi.org/10.1038/nature09481) (ang.).

Źródło: „https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Incisivosaurus&oldid=59121310"

Tę stronę ostatnio edytowano 19 mar 2020, 11:37. Tekst udostępniany na licencji Creative Commons: uznanie autorstwa, na tych samych warunkach (http:https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.pl), z możliwością obowiązywania dodatkowych ograniczeń. Zobacz szczegółowe informacje o warunkach korzystania (http:https://foundation.wikimedia.org/wiki/Warunki_korzystania).